

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผ่านการใช้ประโยชน์พื้นที่อาคาร คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ชฎาพร ประสพสิน

เอมอร พิทยายน*

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์

หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล

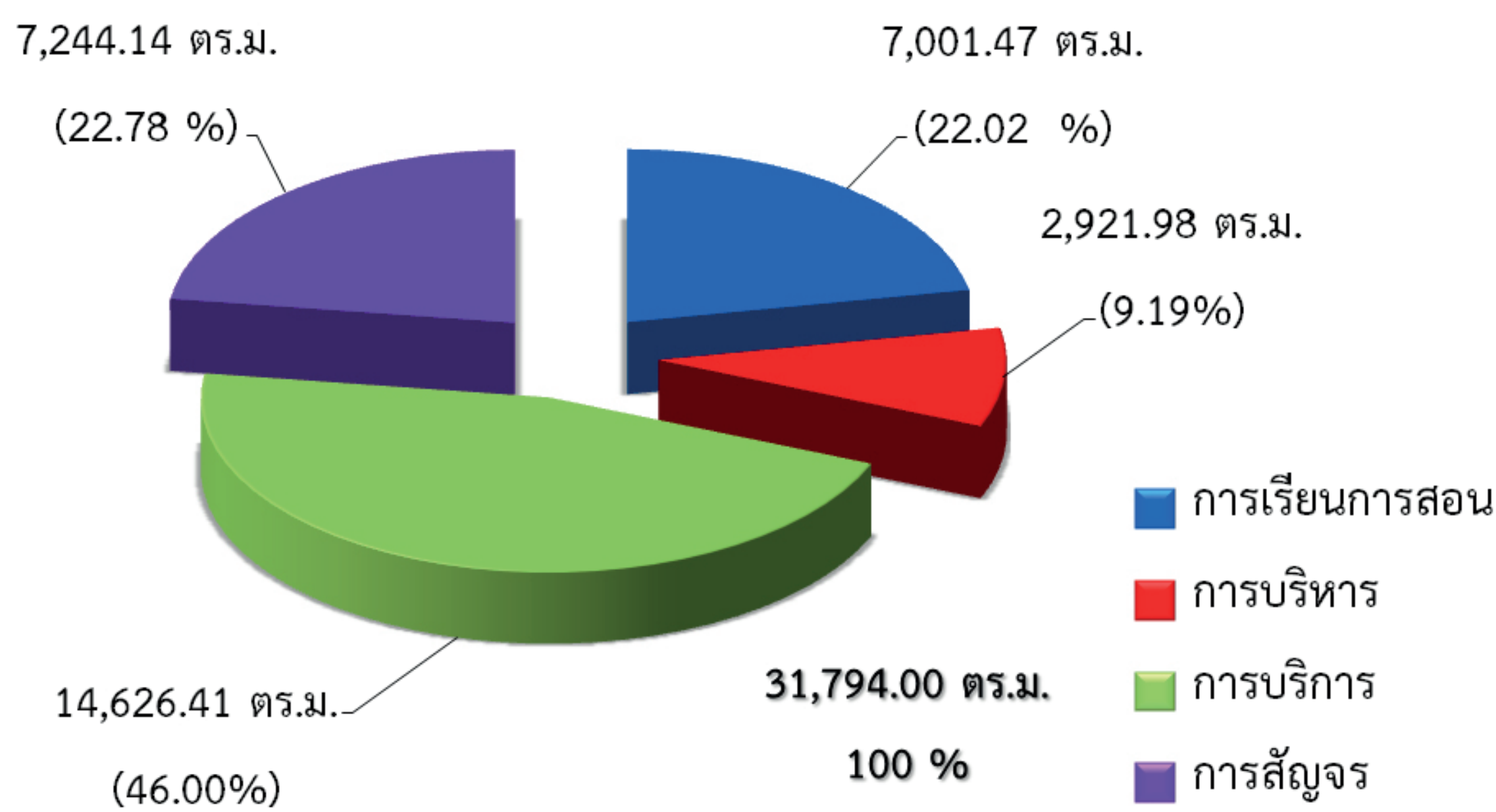
หลักการและเหตุผล

จากประกาศกระทรวง
ศึกษาธิการ ฉบับล่าสุด
ปี 2556 เรื่อง แนวทาง
การเพิ่มประสิทธิภาพ
การใช้ประโยชน์อาคาร
ของสถาบันอุดมศึกษา
ประสิทธิภาพในการ
จัดการพื้นที่ ของ
คณะสิ่งแวดล้อมและ
ทรัพยากรศาสตร์ สูง
หรือต่ำ กว่าเกณฑ์หรือไม่ และทิศทางการ
พัฒนาควรเป็นอย่างไร

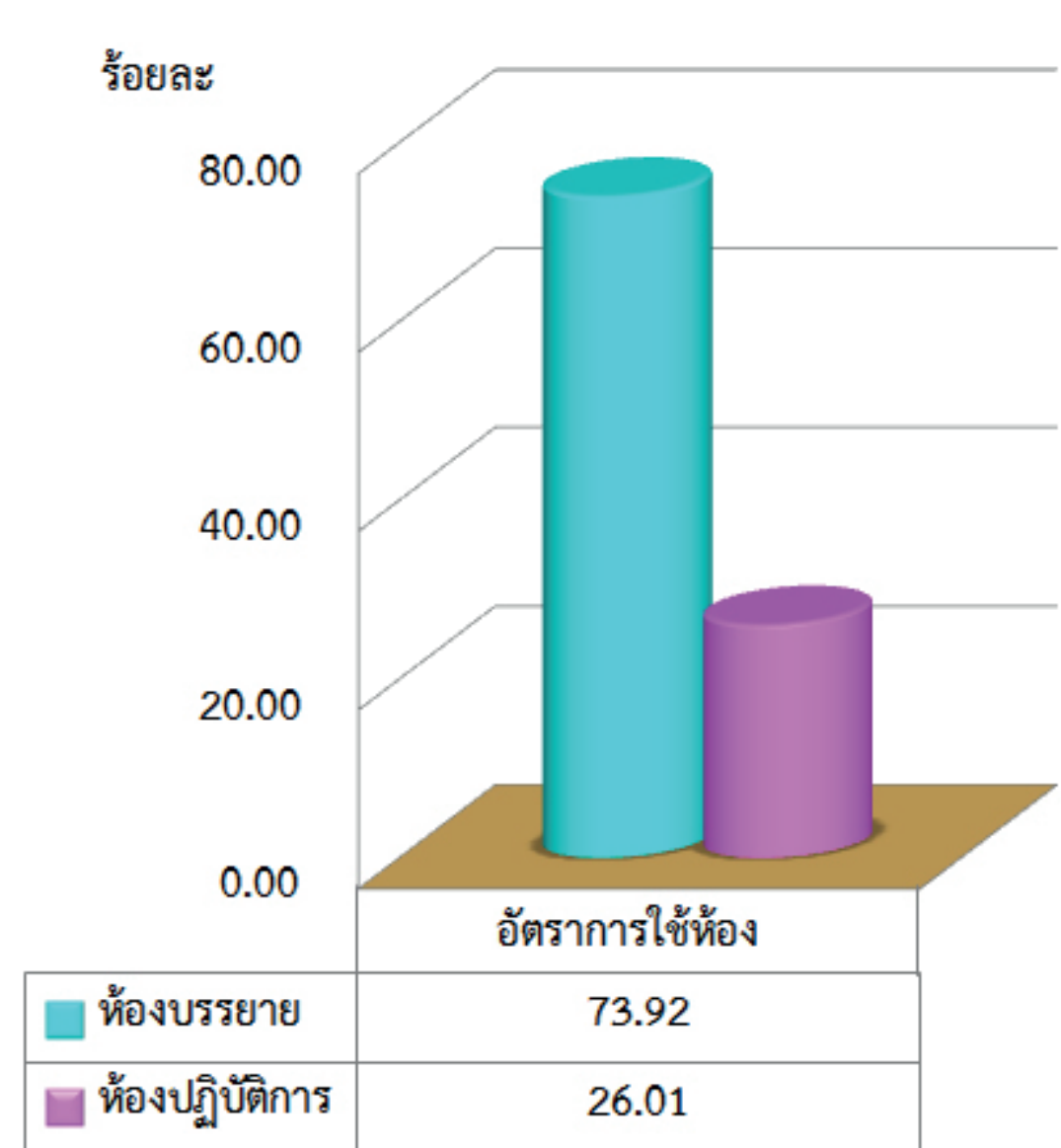
วัตถุประสงค์

- *1. ศึกษาการใช้พื้นที่ทั้ง 4 อาคารของคณะ
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
- *2. เปรียบเทียบกับ เกณฑ์การใช้ประโยชน์พื้นที่
ของกระทรวงศึกษาธิการ
- *3. ศึกษาอัตราการใช้ห้อง (จากจำนวนชั่วโมงที่
มีการใช้ห้องบรรยายและห้องปฏิบัติการ)
- *4. เปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่
อาคาร(จากอัตราการใช้ห้องและพื้นที่ห้อง)
ของคณะสิ่งแวดล้อมฯ กับ 3 มหาวิทยาลัยอื่น
ที่มีบริบทด้านการสอนใกล้เคียงกัน

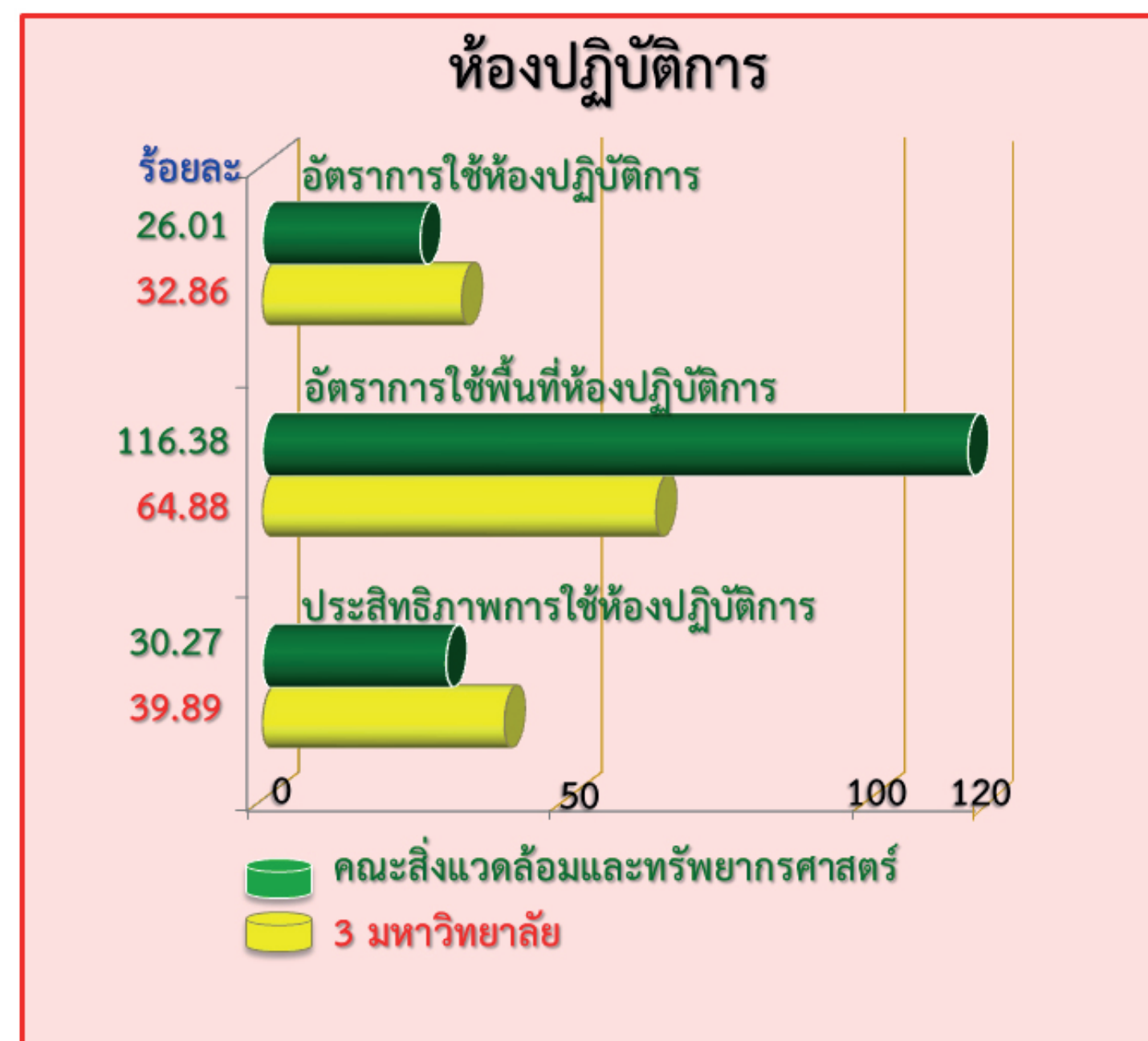
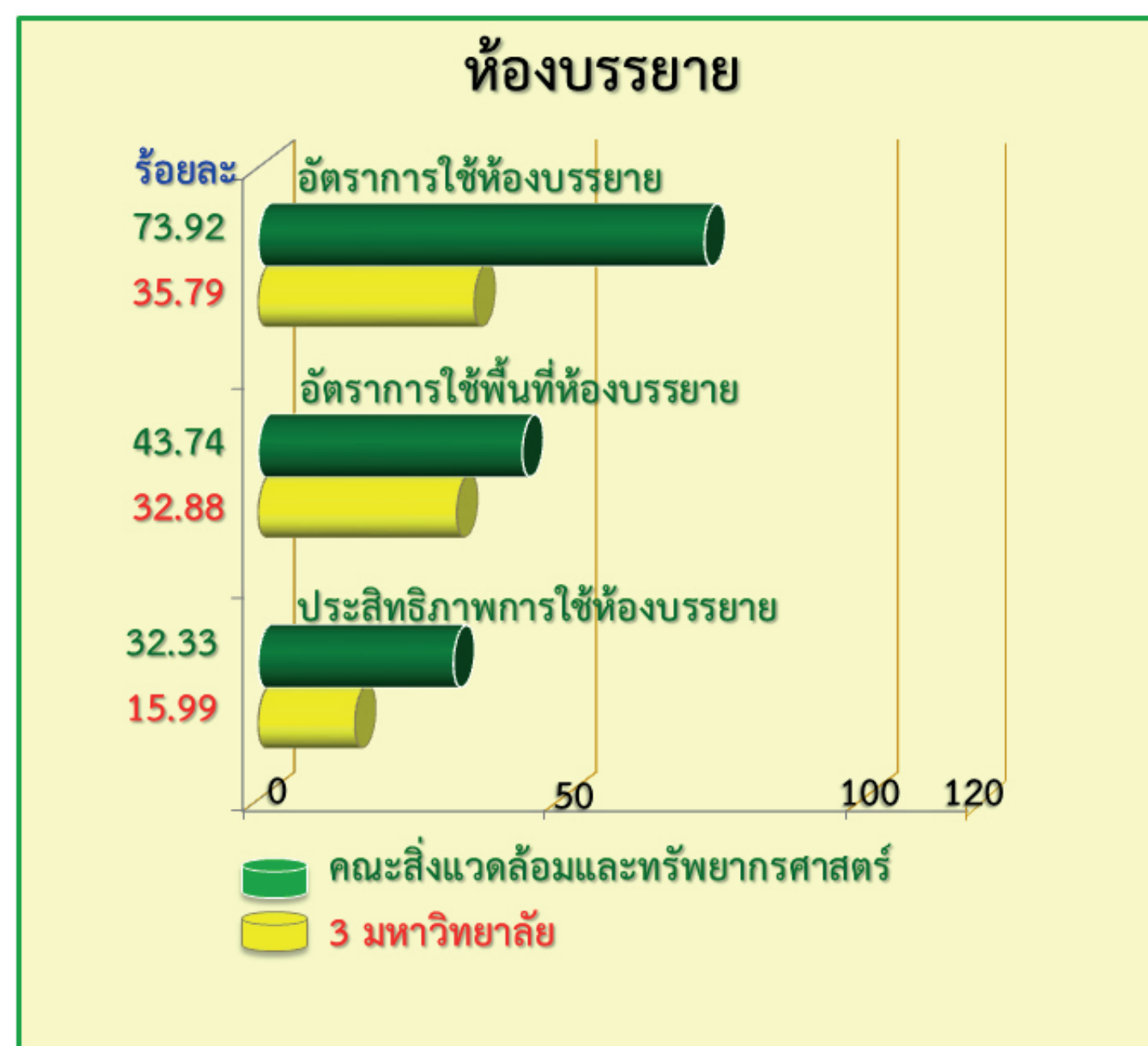
ข้อค้นพบและผลของการศึกษา

* 1 การใช้พื้นที่อาคารคณะสิ่งแวดล้อมฯ จำแนกตามการใช้ประโยชน์
พื้นที่พบว่า ทั้ง 4 อาคาร มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ รวมทั้งหมด 31,794.00 ตร.ม.
ใช้ประโยชน์เพื่อการบริการสูงสุดร้อยละ 46.00

* 3 คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มีอัตราการใช้ห้องบรรยาย สูงกว่าอัตราการ
ใช้ห้องปฏิบัติการ

* 4 ผลการเทียบเคียง ประสิทธิภาพ
การใช้ประโยชน์พื้นที่อาคาร ของคณะ
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าห้องบรรยาย
มีประสิทธิภาพการใช้โดดเด่นมากกว่า
3 มหาวิทยาลัยอื่น ทั้ง 3 ปัจจัยใน
ขณะที่ประสิทธิภาพการใช้ห้อง
ปฏิบัติการ มีมากกว่า 1 ปัจจัย

ประสบความสำเร็จ

ด้านห้องบรรยาย
ที่มีการใช้งานอย่าง
เต็มประสิทธิภาพ
สูงกว่ามหาวิทยาลัย
ทั้ง 3 ปัจจัย

ข้อค้นพบที่ได้ ส่งผลให้มีการจัดทำ

- * โครงการตลาดนัดสีเขียว (Green Market)
ตามแนวคิดเชิงเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม
- * โครงการจัดการปฏิบัติการตรวจวัดคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมสำหรับการเรียนในภาคสนาม
- * โครงการออกแบบและพัฒนาเครื่องมือเก็บ
สถิติการใช้ประโยชน์พื้นที่อาคาร

ประโยชน์จากการศึกษา

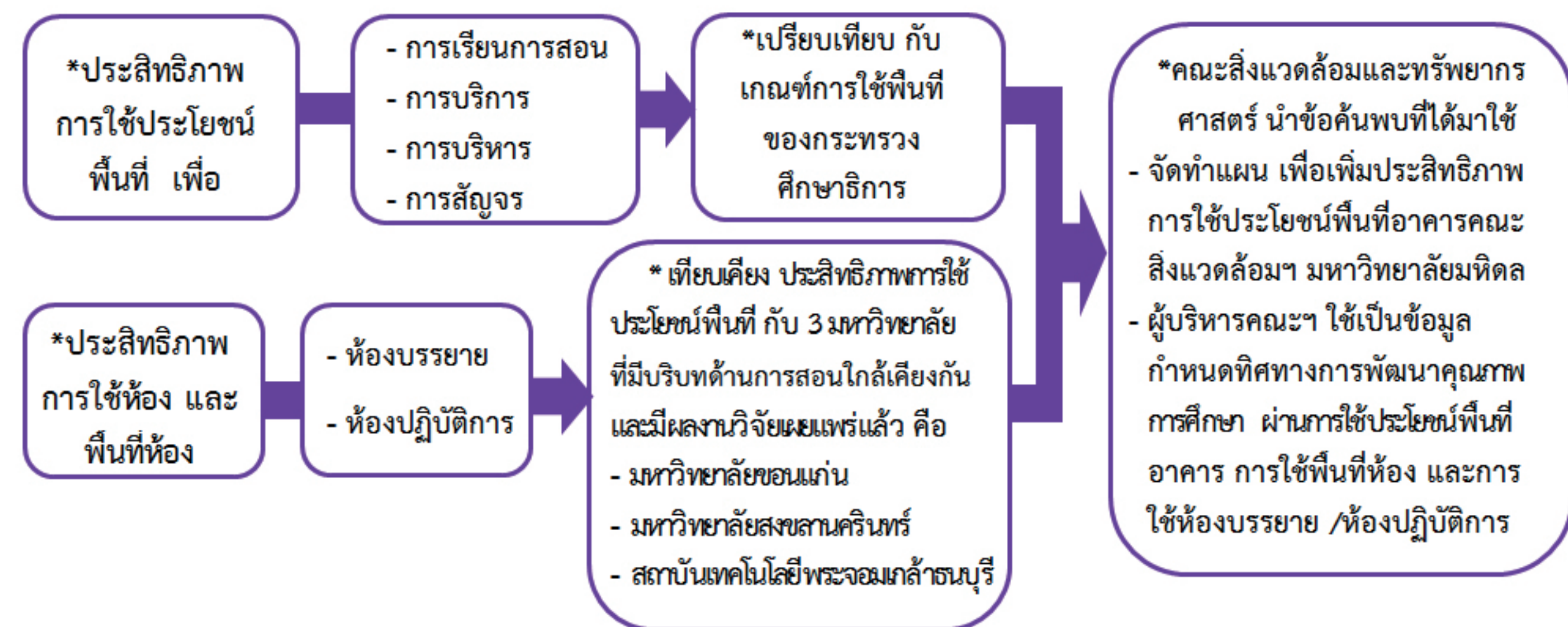
- * คณะฯ มีข้อมูลพร้อมให้ตรวจสอบประเมิน
จากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนัก
งบประมาณ สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา
- * และใช้วางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์
พื้นที่ตามเกณฑ์ต่างๆ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

- * ควรศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายของการใช้พื้นที่อาคาร เพื่อเตรียม
จัดหาทุน ในการซ่อมแซมอาคารให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้
อย่างต่อเนื่อง
- * ควรประเมินความพึงพอใจและความต้องการพัฒนาการ
ให้บริการพื้นที่ในทุกปัจจัย
- * ควรจัดทำคู่มือการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่
อาคาร เพื่อส่งต่อความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ให้สามารถปฏิบัติ
งานทดแทนกันได้

กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา

* ศึกษาเกณฑ์การใช้ประโยชน์พื้นที่ของกระทรวงศึกษาธิการ นำมา *คำนวณและ
วิเคราะห์การใช้ประโยชน์พื้นที่ทั้ง 4 อาคาร ของคณะสิ่งแวดล้อมฯ ม. มหิดล
*สังเคราะห์ *สรุปข้อค้นพบ *อภิปรายผล ในประเด็น

* 2 ประสิทธิภาพการใช้พื้นที่โดยรวมของคณะสิ่งแวดล้อมฯ เปรียบเทียบกับเกณฑ์การใช้ประโยชน์
พื้นที่ของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ประสิทธิภาพการใช้พื้นที่โดยรวมของคณะสิ่งแวดล้อมและ
ทรัพยากรศาสตร์ ด้านพัฒนาการศึกษา มีมากกว่าเกณฑ์ 1 ด้าน คือด้านการบริหาร และน้อยกว่า
เกณฑ์ 2 ด้าน คือด้านการสัญจร และด้านการเรียนการสอน

ปีการศึกษา 2555	การเรียนการสอน (ตารางเมตร)	การบริหาร (ตารางเมตร)	การสัญจร (ตารางเมตร)
สรุปการใช้พื้นที่โดยรวม	1,715.0	2,921.98	7,244.14
เกณฑ์มาตรฐานพื้นที่ ที่ควรมี	2,165.00	1,004.00	7,948.50
ความแตกต่างของจำนวนพื้นที่	- 450.00	+1,917.98	-704.36
ประสิทธิภาพการใช้พื้นที่	น้อยกว่าเกณฑ์	มากกว่าเกณฑ์	น้อยกว่าเกณฑ์
ร้อยละ	- 20.79	+ 191.03	- 8.86